

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a Mgr. Jany Jurečkové v právní věci

žalobce

Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., IČ: 490 99 451
se sídlem Teplice, Přítkovská 1689

proti
žalovanému

Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Praha 10, Vršovická 65

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2015, č. j. 274/530/15
10954/ENV/15

T a k t o:

I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 17. 4. 2015, č. j. 274/530/15
10954/ENV/15, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.000 Kč do
třiceti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se včas podanou žalobou dne 17. 6. 2015 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 17. 4. 2015, č. j. 274/530/15 10954/ENV/15, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Ústí nad Labem, oddělení ochrany vod, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 4/OV/3477/04/Št, kterým byla stanovena záloha poplatku za odběr podzemní vody pro rok 2004 podle § 88 odst. 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souhrnné výši 341.600 Kč.
2. Rozhodnutím České inspekce životního prostředí, (dále jen „ČIŽP“), č. j. 4/OV/3477/04/Št ze dne 19. 5. 2004 byly žalobci stanoveny zálohy poplatku za odběr podzemních vod pro rok 2004 v souhrnné výši 341.600 Kč. Měsíční záloha poplatku byla žalobci stanovena ve výši 28.466 Kč v měsíci 1 až 11 toho roku a ve výši 28.474 Kč ve 12 měsíci tohoto roku. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno, že žalobce předložil poplatkové hlášení, kterým bylo zahájeno správní řízení podle ustanovení §18 správního řádu, o stanovení výše zálohy poplatku za odběr podzemní vody za rok 2004 ze zdroje Peruc. Předmětné řízení probíhalo podle ustanovení § 88 odst. 7 a 8 vodního zákona ve spojení s ustanovením čl. II. bod 1 tohoto zákona. Po ověření údajů uvedených v poplatkovém hlášení předloženém žalobcem byla žalobci stanovena záloha poplatku pro rok 2004. Zároveň byl žalobce poučen, že se může proti tomuto rozhodnutí odvolat.
3. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí dne 7. 6. 2004 odvolal a v odvolání uvedl, že k poplatkovému hlášení, přiložil výklad Českého báňského úřadu v Praze, č. j. 498/03, 615/03 ze dne 21. 2. 2013 spolu s materiálem Severočeských vodovodů a kanalizací a.s. Na základě výše uvedených dokumentů má žalobce za to, že se na tyto vody vztahuje § 127 odst. 7 vodního zákona č. 254/2001 Sb. Z tohoto důvodu nebyla výše zálohy za vodní zdroj Peruc vyčíslena ve formuláři žádosti poplatkového hlášení pro stanovení výše záloh poplatků za odebrané množství podzemních vod pro zdroje na území Peruc. Zálohy byly vyměřeny neoprávněně. Žalobce požadoval zrušení prvostupňového rozhodnutí a vydání nového rozhodnutí, kterým by byly vyměřeny zálohy za odběr podzemních vod pouze na zdrojích Hřivčice a Stradonice.
4. O odvolání žalobce bylo rozhodnuto rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 18. 10. 2004, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto a potvrzeno prvostupňového rozhodnutí.
5. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, o které bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 225/2004 ze dne 9. 7. 2007, kterým soud toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
6. Bylo vydáno další rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 6. 8. 2007 o zamítnutí odvolání a potvrzení prvostupňového rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo opět ze strany žalobce napadeno žalobou, o které bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu

v Praze č. j. 9 Ca 297/2007 dne 23. 9. 2009. Městský soud v Praze toto rozhodnutí svým rozsudkem opět zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

7. Na základě rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 9 Ca 297/2007-46 ze dne 23. září 2009 vydalo Ministerstvo životního prostředí žalobou napadené rozhodnutí zn. 810A/530/10 33363/ENV/10 dne 7. 7. 2010, kterým znovu rozhodlo o odvolání žalobce proti rozhodnutí ČIŽP č. j. 4/OV/3477/04/ŠT ze dne 19. 5. 2004 tak, že odvolání žalobce se zamítá a napadené rozhodnutí ČIŽP č. j. 4/OV/3477/04/ŠT ze dne 19. 5. 2004 se potvrzuje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a uvedl, že v následném řízení jako odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí ČIŽP z věcné i právní stránky s ohledem na názor Městského soudu v Praze uvedený v rozsudku č. j. 9 Ca 297/2007-46.

Zkoumal otázku charakteru odebíraných vod z předmětného zdroje a návaznost poslední věty ustanovení § 127 odst. 7 zákona o vodách na větu předchozí, stanovící podmíněnou fikci povolení ve vztahu k postupu dle § 8 zákona o vodách. Uvedl, že odběr podzemních vod byl ze zdroje Peruc povolen rozhodnutím č. j. 233-86-77-Egr ze dne 9. 6. 1977, kde byl odběrateli Severočeské vodovody a kanalizace se sídlem v Teplicích povolen odběr podzemní vody dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb. v množství 252 000 m³ za rok. Jako další bylo žalobci vydáno rozhodnutí – povolení k odběru podzemních vod pro pitné účely z vodního zdroje Peruc v množství 160 000 m³ za rok, dne 26. 9. 2001 pod č. j. ŽP-4647/00-231/56/01/Hr. V tomto povolení byl povolen odběr podzemní vody dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb. Dle ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb. v pochybnostech o tom, zda se jedná nebo nejedná o povrchové nebo podzemní vody, rozhoduje vodoprávní úřad. Dle sdělení vodoprávního úřadu ze dne 15. 1. 2010 se v případě vodního zdroje Peruc vždy jednalo o podzemní vody, nikoliv vody důlní, což vyplývá i z hydrogeologického posouzení z roku 2005. Dále žalovaný uvedl, že z jeho praxe mu není známo, že by v okrese Louny bylo povoleno nakládání s důlními vodami. Na základě výše uvedených skutečností odvolací orgán učinil závěr, že se na odběry podzemních vod ze zdroje Peruc nevztahuje ustanovení § 127 odst. 7 vodního zákona. Dále uvedl, že žalobce v průběhu celého správního řízení nedoložil žádné doklady, na základě kterých by bylo možné uvažovat o odběrech z vodního zdroje Peruc jako o odběrech vod důlních. Pouze v poplatkovém hlášení, které si sám vyplnil, uvedl v kolonce ostatní doplňující údaje, že ze zdroje Peruc odebírá důlní vody dle § 127 odst. 3 vodního zákona bez poplatku.

8. Ministerstvo životního prostředí poté odvolání žalobce proti rozhodnutí ČIŽP ze dne 19. 5. 2004, č. j. 4/OV/3477/04/Št, zamítlo rozhodnutím ze dne 7. 7. 2010, zn. 810A/530/10, 33363/ENV/10.
9. Nicméně i toto rozhodnutí ze dne 7. 7. 2010, zn. 810A/530/10, 33363/ENV/10, bylo úspěšně napadeno žalobou a zrušeno Městským soudem v Praze rozsudkem ze dne 11. prosince 2014, č. j. 6 A 191/2010-32, a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
10. Posléze vydalo Ministerstva životního prostředí nové rozhodnutí ze dne 17. 4. 2015, č. j. 274/530/15 10954/ENV/15, jímž bylo odvolání zamítnuto. Žalovaný v odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. uvedl, že odběr podzemních vod byl ze zdroje Peruc povolen rozhodnutím ze dne 9. 6. 1977, č. j. 233-86-77-Egr, kde byl odběrateli Severočeské vodovod a kanalizace se sídlem v Teplicích, povolen odběr podzemní vody podle § 8 odst. 1 písm. b)

zákona č. 138/1973 Sb. v množství 252.000 m³/rok. Odběrateli bylo tedy uděleno povolení k odběru podzemních vod a k jinému jejich užívání. V ustanovení § 8 byla v době vydání rozhodnutí povolení rozdělena na odběry povrchových vod písm. a), odběry podzemních vod písm. b), vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních písm. c), k vypouštění zvláštních vod, s výjimkou vod důlních, do vod povrchových nebo podzemních písm. d) a k odběru nebo užívání důlních vod, které důlní organizace nepotřebují k vlastnímu provozu písm. e). Povolením podle písm. e) vydával vodohospodářský orgán v dohodě s příslušným báňským úřadem. Žádná takováto dohoda nebyla vodohospodářskému úřadu předložena. Jako další bylo odběrateli vydáno rozhodnutí – povolení k odběru podzemní vody pro pitné účely z vodního zdroje Peruc v množství 160.000 m³/rok dne 26. 9. 2001 pod č. j. ŽP-4647/00-231/56/01/Hr. Tímto povolením byl rovněž povolen odběr podzemní vody podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb.

11. Podle sdělení vodoprávního úřadu ze dne 15. 1. 2010 se v případě vodního zdroje Peruc vždy jednalo o podzemní vody, nikoliv důlní vody, což vyplývá i z hydrogeologického posouzení z roku 2005. O charakteru jímaných vod bylo již v minulosti vodoprávním úřadem rozhodnuto, a proto ani odvolací orgán nemá pochybnosti, že by se na společnost Severočeské vodovody a kanalizace a.s. nevztahovala poplatková povinnost podle § 88 vodního zákona. Na odběry podzemních vod ze zdroje Peruc se nevztahuje § 127 odst. 7 vodního zákona.
12. Žalovaný dále konstatoval, že odběratel v průběhu celého správního řízení nedoložil žádné podklady, na základě kterých by bylo možno uvažovat o odběrech podzemních vod ze zdroje Peruc, jako o odběrech vod důlních. Uvedl pouze v poplatkovém hlášení, které vyplňuje sám odběratel, že ze zdroje Peruc odebírá důlní vody podle § 127 odst. 3 vodního zákona bez poplatku. Podle § 3 odst. 3 vodního zákona o povaze odebíraných vod nerozhoduje odběratel, nýbrž příslušný vodoprávní úřad.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

13. Žalobce se svým podáním domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 17. 4. 2015, č. j. 274/530/15 10954/ENV/15.
14. Žalobce namítal, že žalovaný opakovaně nedostatečně neposoudil, zda vody čerpané ze zdroje Peruc jsou vodami důlními či nikoliv, přičemž v této otázce se opřel pouze o zjištění poskytnuté Městským úřadem v Lounech a nikterak nevzal v úvahu zjištění Obvodního báňského úřadu v Mostě.
15. Žalobce namítal, že žalovaný nedodržuje ve správním řízení lhůty stanovené správním řádem.
16. Žalobce namítal, že žalovaný se opětovně nevypořádal s pojmem důlní vody.
17. Žalobce namítal, že se neztotožňuje s vyjádřením Městského úřadu v Lounech, když vodní zdroj Peruc je podle opakovaného posouzení štolou, tj. vodním dílem vzniklým ražbou, kolaudovanou v roce 1929, čímž i veškeré vody jsou tak považovány za vody důlní. Poukazoval na § 40 zákona č. 44/1998 Sb.
18. Žalobce namítal, že podle přechodných ustanovení § 127 odst. 8 vodního zákona, v platném znění pro rozhodné období, se odběry podzemních, popř. povrchových vod, které jsou vodami důlními, považují ode dne účinnosti tohoto zákona, tj. ode dne 1. 1.

2002, za povolené, toto povolení platí do 31. 12. 2004. V uvedené době se na tyto odběry nevztahovala ustanovení o poplatcích podle hlavy X tohoto zákona. Důlní vody se pak podle § 4 vodního zákon, v rozhodné době v platném znění, pro účely tohoto zákona považují za vody povrchové, popř. podzemní, a tento zákon se na ně vztahuje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

19. Žalobce namítal, že žalovaný opakovaně upustil od své prvotní argumentace, z níž dovozoval oprávněnost svého rozhodnutí a nahradil ji opakovaně zcela novou, založenou na sdělení vodoprávního úřadu v okrese Louny a rozhodnutí ze dne 9. 6. 1977. Žalobce je však společnost zapsaná do obchodního rejstříku dne 1. 10. 1993 a rozhodnutí spadající do roku 1997 nemůže být dááno žalobci k tíži.
20. Žalobce namítal, že žalovaný se opakovaně neřídil závazným právním názorem soudu, neboť ve svém rozhodnutí neposuzuje pro danou věc zásadní, a to zda vody čerpané žalobcem z vodního zdroje jsou či nejsou vodami důlními.
21. Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 30. 7. 2015 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Především poukázal na ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 138/1973 Sb., které uvádí právní kvalifikaci důlních vod, které podle tohoto ustanovení se nepovažují za vody povrchové ani podzemní. Povolení k odběru vody z vodního zdroje Peruc bylo vydáno podle § 8 odst. 1 písm. b) tohoto zákona pro odběr podzemních vod, tímto rozhodnutím povolil vodohospodářský úřad odběry podzemních vod. Dále žalovaný uvedl, že žalobce zcela pomíjí fakt, že štolu může vzniknout nikoli výhradně jako součást důlního díla, ale např. i jako součást kanalizace či jako v tomto případě vodárenského objektu.
22. Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobce a ani žalovaný se k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního nevyjádřili.

III.

Posouzení žaloby

23. Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
24. *Podle § 4 odst. 2 vodního zákona důlní vody se pro účely tohoto zákona považují za vody povrchové, popřípadě podzemní a tento zákon se na ně vztahuje, pokud zvláštní zákon (v poznámce pod čarou je odkaz na horní zákon) nestanoví jinak.*
25. *Podle § 88 odst. 8 vodního zákona, ve znění platném do 10. 11. 2005, v zálohovém výměru ČIŽP stanoví rovnoměrné čtvrtletní zálohy, pokud se jejich souhrnná výše rovná nebo je nižší než 300 000 Kč, nebo rovnoměrné měsíční zálohy, pokud jejich souhrnná výše je vyšší než 300 000 Kč. Měsíční zálohy je odběratel povinen zaplatit nejpozději do 25. dne kalendářního měsíce,*

za který byla záloha vyměřena. Čtvrtletní zálohy je odběratel povinen zaplatit nejpozději do 25. dne posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, za které byla záloha vyměřena.

26. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. března 2006, č. j. 6 Ca 186/2005-47, zákonem stanovené podmínky pro výběr poplatků za odběr podzemní vody nelze rozšiřovat či modifikovat odkazem na prováděcí předpis. Z § 88 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, vyplývá, že pro poplatkové účely lze sčítat množství odebrané podzemní vody z jednotlivých odběrních míst na území obce pouze tehdy, jde-li o odběry z jednoho (totožného) vodního zdroje.
27. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2010, č. j. 8 Afs 75/2009-70, poplatek za odběr podzemní vody [§ 88 odst. 5 za použití § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění účinném do 22. 1. 2004] představuje ekonomicky oprávněný náklad [§ 2 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon o cenách] a jeho zahrnutí do ekonomických nákladů není deliktem podle § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách.
28. *Podle § 127 odst. 8 vodního zákona, ve znění platném do 22. 1. 2004, odběry podzemních, popřípadě povrchových vod, které jsou vodami důlními, se považují ode dne účinnosti tohoto zákona za povolené; toto povolení platí do 31. prosince 2004, pokud nebude jejich další odběr povolen podle § 8. Ve shora uvedené době se na tyto odběry nevztahuje ustanovení o poplatcích podle hlavy X tohoto zákona.*
29. *Podle § 127 odst. 7 vodního zákona, ve znění platném od 23. 1. 2004, odběry podzemních, popřípadě povrchových vod, které jsou vodami důlními, se považují ode dne účinnosti tohoto zákona za povolené; toto povolení platí do 31. prosince 2004, pokud nebude jejich další odběr povolen podle § 8. Ve shora uvedené době se na tyto odběry nevztahuje ustanovení o poplatcích podle hlavy X tohoto zákona.*
30. *Podle § 2 odst. 1 zákona č. 138/1973 Sb. povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; podzemními vodami jsou vody v zemských dutinách a zvodnělých vrstvách zemských. Práva k těmto vodám upravuje tento zákon.*
31. *Podle § 2 odst. 2 zákona č. 138/1973 Sb. za povrchové ani podzemní vody se nepovažují přírodní léčivé vody a přirozeně se vyskytující minerální stolní vody, jakož i vody, které jsou podle horních předpisů vyhrazenými nerosty a vodami důlními (dále jen "zvláštní vody").*
32. *Podle § 8 odst. 1 zákona č. 138/1973 Sb. povolení vodohospodářského orgánu je třeba: a) k odběru povrchových vod a k jinému jejich užívání, pokud nejde o jejich užívání podle § 5 až 7, b) k odběru podzemních vod a k jinému jejich užívání, c) k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, d) k vypouštění zvláštních vod (§ 2 odst. 2), s výjimkou vod důlních, do vod povrchových nebo podzemních; vypouštění důlních vod upravují zvláštní předpisy, e) k odběru nebo užívání důlních vod, které důlní organizace nepotřebují k vlastnímu provozu (§ 7 odst. 2); povolení vydává vodohospodářský orgán v dohodě s příslušným báňským úřadem.*

33. Podle § 8 odst. 3 zákona č. 138/1973 Sb. vodohospodářský orgán v povolení stanoví účel a dobu, pro kterou povolení vydává, a jeho rozsah; podle potřeby stanoví povinnosti, popřípadě podmínky, za kterých povolení uděluje.
34. Podle § 8 odst. 4 zákona č. 138/1973 Sb. pokud vodohospodářský orgán nestanovil jinak, přecházejí práva a povinnosti vyplývající z povolení, které bylo uděleno pro účel spojený s užíváním určitého nemovitého majetku, na dalšího nabyvatele, popřípadě uživatele takového majetku, pokud bude nadále tento majetek sloužit účelu, pro který bylo povolení uděleno. Další nabyvatelé, popřípadě uživatelé jsou povinni oznámit vodohospodářským orgánům, že došlo k převodu nebo přechodu majetku, s nímž bylo spojeno povolení, a to do dvou měsíců ode dne jeho převodu.
35. Podle § 40 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), důlními vodami jsou všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které unikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami.
36. V inkriminované věci spornou právní otázkou je, zda mohla být žalobci určena záloha za odběr podzemní vody pro rok 2004 z vodního zdroje Peruc podle § 88 odst. 8 vodního zákona nebo zda se na tento zdroj vztahovalo ustanovení § 127 odst. 7 (před 22. 1. 2004 odst. 8) vodního zákona.
37. Ze správního spisu soud ověřil tyto dokumenty:
38. Rozhodnutí Okresního národního výboru v Lounech, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, ze dne 9. 6. 1977, č. j. Vod.233-86-77-Egr., jímž se podle § 2 zákona č. 130/1974 Sb. a § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb. povoluje Severočeským vodovodům a kanalizacím se sídlem v Teplicích odběr podzemní vody mj. z vodního zdroje Peruc, v množství 252.000 m³ za rok. V odůvodnění se uvádí, že odběratel v souvislosti se zákonem č. 138/1973 Sb. požádal o vydání nového povolení k odběru podzemních vod pro ta prameniště, kde dříve povolený rozsah nakládání s vodami již neodpovídal skutečnosti.
39. Rozhodnutí Okresního úřadu Louny, referát životního prostředí, ze dne 26. 9. 2001, č. j. ŽP 4647/00-231/5601/Hr, jímž na základě výsledku místního šetření vodohospodářský orgán podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb. o vodách, ve znění pozdějších předpisů, povoluje Severočeské vodárenské společnosti, a.s. odběr podzemní vody pro pitné účely, vodní zdroj Peruc, v množství 160 000 m³ za rok. Toto povolení platí od nabytí právní moci do 1. 11. 2004. Z toho vyplývá, že výše uvedeným rozhodnutím vodohospodářský orgán povolil odběr vod podzemních.
40. Rozhodnutí Městského úřadu Louny, odbor životního prostředí, ze dne 20. 12. 2005, č. j. MULN/23110/2005/OŽP, týkající se odběru podzemních vod z vodního zdroje Peruc v katastrálním území Hřivčice, jímž mění rozhodnutí téhož úřadu ze dne 26. 9. 2001, č. j. ŽP 4647/00-231/56/01/Hr, tak, že doplňuje do správního rozhodnutí předepsané údaje dle vyhlášky č. 7/2003 Sb. o vodoprávní evidenci. V tomto nově vydaném rozhodnutí uvádí v odstavci údaje o předmětu rozhodnutí pod bodem 1 původ odebírané vody – podzemní

voda mělkého oběhu, bod 2 účel užití vody – pro pitné účely, bod 4 typ odběrného objektu pramenní jímka. Z výše uvedených vodoprávních rozhodnutí tak vyplývá, že vodoprávní úřad, ať již vydával rozhodnutí dle zákona č. 138/1973 Sb. nebo zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, nikdy nepochyboval o právní kvalifikaci odebíraných vod jako tzv. vod podzemních.

41. Sdělení Městského úřadu Louny, odbor životního prostředí, ze dne 15. 1. 2010, č. j. MULNCJ 6070/2010, ve věci vodního zdroje Peruc v katastrálním území Hřivčice, že e v tomto případě vždy jednalo o podzemní vody, nikoliv důlní, což vyplývá mj. i z hydrogeologického posouzení z roku 2005. Z praxe vodoprávního úřadu není známo, že by v okrese Louny bylo povoleno nakládání s důlními vodami. Z výše uvedených důvodů Ministerstvo životního prostředí učinilo závěr, že se na výše uvedené odběry podzemních vod nemůže vztahovat ustanovení § 127 odst. 7 zákona č. 254/2001 Sb., protože se nikdy nejednalo o vody důlní tak, jak je uvedeno v ustanovení § 127 odst. 7 výše uvedeného zákona. Žalovaný má za to, že se dostatečně zabýval zásadní otázkou, zda vody čerpané ze zdroje Peruc jsou vodami důlními či nikoliv a na základě výše uvedeného dostatečně prokázal, že tyto vody jsou vodami podzemními a ne vodami důlními, jak uvedl žalobce ve svém poplatkovém prohlášení za rok 2004. Obvodní báňský úřad v Mostě již v roce 2004 při ústním jednání konaném dne 22. 9. 2004 potvrdil, že v uvedené lokalitě žádná hornická činnost nebyla povolena. Z toho je zřejmé, že pramenní jímka Peruc se nenachází v důlním prostoru, k němuž zaslal žalobce výklad Českého báňského úřadu v Praze ze dne 21. 2. 2003.
42. Žalobce podal odvolání proti rozhodnutí ČIŽP, oblastní inspektorát Ústí nad Labem, oddělení ochrany vod, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 4/OV/3477/04/Št, kterým byla stanovena záloha poplatku za odběr podzemní vody pro rok 2004 v souhrnné výši 341.600 Kč, dne 7. 6. 2004.
43. Žalobce v odvolání uváděl, že obsah vydaného rozhodnutí neodpovídá obsahu žádosti – poplatkového hlášení pro stanovení výše záloh poplatku za odebrané množství podzemních vod č. j. 11/300/04/Vo odevzdaného dne 22. 4. 2004. Žádost obsahovala poznámku, že vody jímáné ze zdroje Peruc jsou vodami důlními ve smyslu § 40 odst. 1 horního zákona. Odvolatel přiložil dopis Českého báňského úřadu v Praze ze dne 21. 2. 2003, č. j. 498/03,615/03, v němž se uvádí, že *pojem „důlní prostor“ sice horní zákon nedefinuje, v praxi se však běžně využívá – důvodové zprávy k hornímu zákonu, podle které se za důlní prostory považují všechna důlní díla, dále vyrubané a zavalené nebo založené prostory v hlubinných dolech a prostory po vytěženém ložisku štěrkopísku nebo lomu.*
44. Žalobce v odvolání dále uváděl, že se na tyto vody vztahuje § 127 odst. 7 vodního zákona v platném znění, a proto ve formuláři žádosti poplatkového hlášení pro stanovení výše záloh poplatku za odebrané množství podzemních vod pro zdroje na území obce Peruc nebyla výše zálohy za vodní zdroje Peruc vyčíslena, tzv. tuto zálohu napadené rozhodnutí vyměřilo neoprávněně.
45. V podané žalobě dne 17. 6. 2015 žalobce uváděl, že vodní zákon rozumí důlními vodami všechny podzemní povrchové a srážkové vody, které vnikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostor bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich

spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami. Uváděl, že podle hydrogeologického posouzení z roku 2005, na něž

měl dříve žalovaný odkazovat, vyhotoveném Ing. D. P., závodním dolu, a RNDr. J. M., osobou odborně způsobilou v hydrogeologii a inženýrské geodézii, má vyplývat, že se jedná o vodní zdroj – štolu Peruc, jenž se nachází v k. ú. Peruc, okres Louny. Skutečnost, že se jedná o důlní dílo vzniklé ražbou, má mj. prokazovat Technická zpráva ke kolaudaci stavby štolu Peruc - prosinec 1929, jež je uvedena jako součást literatury, z níž předmětné hydrogeologické posouzení vyplývá. Podzemní voda je jímaná ze štol, což bylo v daném případě prokázáno, je podle žalobce zřejmé, že tato byla vytvořena hornickou činností a to konkrétně v případě jímací štolu Peruc ražením ve světlých opukách v letech 1927 – 1929 a jedná se tak o vodu důlní.

46. Na základě těchto skutečností žalobce dovozoval, že jde o důlní vody a podle § 127 odst. 3 zákona, tedy jde o vody bez poplatku, a proto takto upravil své poplatkové hlášení pro stanovení záloh za odebrané množství podzemních vod.
47. Podle ustanovení § 3 odst. 3 vodního zákona o povaze odebíraných vod nerozhoduje odběratel, nýbrž příslušný vodoprávní úřad. Z tohoto důvodu mj. žalovaný odvolání žalobce opakovaně zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.
48. Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 6 A 191/2010-32 konstatoval, že v daném případě je nesporné, že žalobce nebyl seznámen s rozhodnutím Městského úřadu Louny, odboru životního prostředí ze dne 15. 1. 2010 sp. zn. MULN/1317/2010/OŽP/NOV, ze kterého žalovaný vycházel při závěru, že v daném případě se jedná o jiné nakládání s podzemními vodami pro vodní zdroj Peruc, a že se vždy jednalo o podzemní vody a nikoliv vody důlní. Důvody, které vedly žalovaného k zamítnutí odvolání, se žalobce dozvěděl až z napadeného rozhodnutí a byla mu tak v důsledku postupu žalovaného upřena možnost vyjádřit se ke shora uvedenému vyjádření vodoprávního úřadu, když žalovaný z tohoto vyjádření při posuzování věci vycházel. Ze strany žalovaného tak došlo k porušení výše uvedeného ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu v návaznosti na čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které garantují účastníkům správního řízení možnost prezentovat své stanovisko k důkazním prostředkům shromážděným ve správním řízení ve fázi před vydáním rozhodnutí. Tento procesní nedostatek zakládá vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního.
49. V podané žalobě dne 17. 6. 2015 žalobce uvedl, že s tímto dokumentem seznámen byl, a proto se mohl Městský soud v Praze zabývat věcnými žalobními námitkami.
50. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2011 č. j. 7 As 43/2011-77, který byl vydán v obdobné věci s identickými účastníky, vyplývají následující právní závěry:
51. *„V režimu starého vodního zákona bylo tedy možné rozlišit tři kategorie povolení k odběru vody: podle § 8 odst. 1 písm. a) k odběru povrchových vod a k jinému jejich užívání, pokud nešlo o jejich užívání podle § 5 až 7; podle § 8 odst. 1 písm. b) k odběru podzemních vod a k jinému jejich užívání a podle § 8 odst. 1 písm. e) k odběru nebo užívání důlních vod, které důlní organizace nepotřebují k vlastnímu provozu. Nový vodní zákon však přinesl změnu v tom, že k odběru vod je obecně vždy třeba povolení a navíc vymezil už pouze jen dvě kategorie povolení k odběru vody: podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. k odběru povrchové vody a podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. k odběru podzemní vody.*

Přechodné ustanovení § 127 odst. 7 vodního zákona tak reaguje na situaci, kdy by najednou s nabytím účinnosti vodního zákona nebylo možno nadále odebírat důlní vody, k jejichž odběru nebylo třeba povolení. Proto zákonodárce konstruuje obecnou, byť časově omezenou, fikci jejich povolení. Ustanovení § 127 odst. 7 věta první zákona o vodách navíc svojí dikcí neodkazuje na pojmosloví či právní režim předchozí, vodním zákonem zrušené, právní úpravy. Uvedená věta naopak v obecném kontextu používá pojmosloví zákona o vodách a je formulována v přítomném čase: „Odběry podzemních, popřípadě povrchových vod, které jsou vodami důlními, se považují ode dne účinnosti tohoto zákona za povolené.“ Pro svou obecnou formulaci tak toto ustanovení dopadá na mnohem širší okruh případů, než možná zákonodárce zamýšlel. S ohledem na dikci, která však byla zvolena, ovšem nutno dospět k závěru, že na základě § 127 odst. 7 zákona o vodách je nutno všechny odběry důlních vod bez ohledu na to, kým a za jakým účelem byly prováděny, považovat za povolené, a to od 1. 1. 2002 (nabytí účinnosti vodního zákona) až do 31. 12. 2004. I v případě zániku platnosti individuálního povolení k odběru důlních vod vydaného podle § 8 odst. 1 písm. e) starého vodního zákona do 31. 12. 2004, lze dovodit existenci povolení odběrů důlní vody na základě § 127 odst. 7 vodního zákona až do tohoto dne. To za předpokladu, že materiálně byly prováděny odběry takového typu vody, která měla znaky důlní vody ve smyslu § 40 odst. 1 horního zákona, aniž by byla třeba existence jakéhokoli rozhodnutí nebo právního titulu, který by tyto vody „úředně“ jako vody důlní klasifikoval. Povaha odebíraných vod, tedy že se musí jednat o vody důlní, je jedinou podmínkou pro povolení odběru a zároveň pro osvobození od poplatkové povinnosti za odběr vody.“

52. Právní názory Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku č. j. 7 As 43/2011-77 lze beze zbytku přiřadit rovněž k inkriminované věci, neboť v době nabytí účinnosti vodního zákona svědčilo žalobci právo odběru podzemních vod, a to z vodního zdroje Peruc, kat. území Hřivčice, na základě povolení vydaného podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb. Okresním úřadem Louny, referát životního prostředí, ze dne 26. 9. 2001, č. j. ŽP 4647/00-231/5601/Hr, pro odběr podzemní vody pro pitné účely v množství 160 000 m³ za rok.
53. Podle § 88 vodního zákona oprávněný, který má povolení k odběru podzemní vody podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1 nebo § 8 odst. 2, je za podmínek stanovených tímto zákonem povinen platit za skutečné množství odebrané podzemní vody podle účelu odběru vody.
54. Podle § 127 odst. 1 vodního zákona práva a povinnosti založené dosavadními právními předpisy zůstávají zachovány, nestanoví-li tento zákon jinak. Není tedy sporu o tom, že žalobce lze považovat za oprávněného, který má povolení k odběru podzemní vody ve smyslu § 88 vodního zákona. Podle § 88 odst. 5 citovaného zákona je tedy žalobce povinen pro stanovení výše záloh poplatku pro následující kalendářní rok zpracovat poplatkové hlášení, ve kterém sdělí svoje identifikační údaje podle právního předpisu upravujícího správu daní a poplatků a uvede skutečnosti rozhodné k výpočtu zálohy, zejména údaje o povoleném množství odběru podzemních vod v členění podle odběrů podzemních vod podle jednotlivých povolení a účelu jejich použití. Tuto povinnost žalobce splnil podáním poplatkového hlášení pro stanovení výše záloh poplatku za odebrané množství vody ze dne 27. 4. 2004. Poté, co poznámkou u údajů o množství odběru vody jasně projevil své přesvědčení, že z vodního zdroje Peruc odebral pouze důlní vody ve smyslu § 40 odst. 1 horního zákona, musela ČIŽP pro určení přesné výše poplatku zjistit skutečné množství odebrané podzemní vody. V případě, že by se ve vodním zdroji Peruc nacházely důlní

vody, pak by odebrané množství podzemních vod, které nejsou vodami důlními, a podléhají tedy poplatkové povinnosti, bylo nulové.

55. Závěr, že rozhodnutí o povolení odběru podzemních vod určuje charakter, a tím i množství, skutečně odebírané vody, nemůže podle Nejvyššího správního soudu obstát. Nejedná se totiž o rozhodnutí statusové v tom smyslu, že by závazně i pro účely budoucích právních úprav určovalo, o zdroj jaké vody se jedná, a že tedy v konkrétním případě nejde o důlní vodu. Citované rozhodnutí Okresního úřadu Louny ze dne 26. 9. 2001 označené jako „Povolení k odběru podzemních vod pro pitné účely – vodní zdroj Peruc“ ve výroku pouze povoluje odběr podzemních vod za podmínek nejvyššího povoleného odběru, užívání vody pro pitné účely, měření odebíraného množství, kontroly množství odebírané vody provozovatelem a zdravotní nezávadnosti vod využívaných k zásobování pitnou vodou. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí nevyplývá, že by se správní orgán zabýval povahou vod ve vodním zdroji Peruc či o ní rozhodoval. Pokud tedy bylo žalobci vydáno rozhodnutí o povolení odběru podzemní vody z vodního zdroje Peruc podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb., pak by se ani v případě, že by tento zdroj obsahoval vody důlní, na povaze povolení nic neměnilo. Žalobce by byl nadále oprávněn odebírat z vodního zdroje Peruc podzemní vody, jen by množství, za jehož odběr by bylo možno v období od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2004 uplatnit poplatkovou povinnost, bylo nulové.
56. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 7 As 43/2011-77 doporučil *“Pro posouzení osvobození od poplatkové povinnosti za odběr podzemních vod podle § 127 odst. 7 vodního zákona, aby žalovaný správní orgán, popř. i v součinnosti s Českým báňským úřadem opatřil takové podklady, z nichž bude možné usuzovat na skutečný (materiální) charakter odebírané vody, bez ohledu na povahu povolení, na základě kterého byla před účinností vodního zákona čerpána. Rozhodnutí o povolení odběru vody podle § 8 zákona č. 138/1973 Sb. či § 8 vodního zákona může být jedním z podkladů rozhodnutí. Výjimečně by mohlo být i podkladem jediným, a sice tehdy, pokud by se skutečným charakterem čerpaných vod dostatečně důkladně a za vypořádání všech případných nejasných a sporných otázek zabývalo i z hledisek rozhodných pro podřazení těchto vod pod § 127 odst. 7 vodního zákona a pokud by jiné nejasnosti o charakteru vod již v řízení o poplatku nevyvstaly. Tak tomu však v projednávané věci není. Nelze dokonce ani vyloučit, že tyto podklady neměla ČIŽP ani ministerstvo v době jejich rozhodování k dispozici.”*
57. V inkriminované věci je tedy nesporné, že bylo na žalovaném Ministerstvu životního prostředí, aby si ujasnilo, co je třeba chápat pod pojmem „důlní prostor“, zejména zda může být určitá lokalita důlním prostorem i tehdy, není-li v ní povolena hornická činnost, např. proto, že tato činnost již byla v minulosti skončena. Žalobce v průběhu odvolacího řízení tvrdil, a je to rovněž podchyceno v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že vodní zdroj – štola Peruc je důlní dílo vzniklé ražbou, a že to má prokazovat Technická zpráva ke kolaudaci z prosince 1929, a že podzemní voda je jímána ze štoly, která zcela nepochybně byla vytvořena hornickou činností, a to ražením ve světlých opukách v letech 1927 – 1929. Žalovaný však tato tvrzení v průběhu odvolacího řízení odmítal a uzavřel s tím, že žalobce v průběhu celého správního řízení nedoložil žádné podklady, na základě kterých by bylo možno uvažovat o odběrech podzemních vod ze zdroje Peruc, jako o odběrech vod důlních.
58. Nicméně podle názoru Nejvyššího správního soudu uvedeného v rozsudku č. j. 7 As 43/2011-77 je zapotřebí, aby Ministerstvo provedlo důkazy za účelem zjištění, zda lokalita (Bukov), resp. v inkriminované věci Peruc, z níž je čerpána předmětná voda, je ve výše

uvedeném smyslu důlním prostorem. Na základě toho pak lze učinit závěr, zda se jednalo o důlní vodu. Součástí tohoto úsudku mělo být v závislosti na obsahu zjištěných skutečností o konkrétním geologickém charakteru, místních hydrologických poměrech a technickém stavu případných důlních prostor i to, zda u těchto vod nedošlo k jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami (§ 40 odst. 1 horního zákona), což by vedlo k tomu, že by pozbyly charakter vod důlních. Výše uvedená skutková zjištění i právní úvahy však v napadeném správním rozhodnutí absentují, protože ministerstvo nesprávně usoudilo, že je činit nemusí, neboť charakter vody ze zdroje (Bukov), resp. v inkriminované věci Peruc, je pro poplatkové účely dostatečně určen rozhodnutím o povolení čerpání podzemních vod vydaným podle starého vodního zákona.

59. Městský soud v Praze poučil již vícekrát v minulosti v této věci žalovaného o jeho povinnostech dostatečným způsobem zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, nicméně žalovaný těmto svým povinnostem dosud nedostál.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

61. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nutno zrušit podle § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ, vyžaduje zásadní doplnění V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).
62. Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního, neboť žalobce měl ve věci úspěch a výše jeho nákladů je tvořena zaplaceným soudním poplatkem 3.000 Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil začátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. června 2018

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu